

חיזוק החינוך הבלתי פורמאלי – הצעת החלטה

מחליטים

1. להנחות את משרד החינוך לפעול לחיזוק פעילות מוסדות תורניים, לפי הפירוט הבא:
ישיבות הסדר, ישיבות לפי סעיף 22ב לחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], ישיבות מעודדות גיוס, מדרשות לבנות ומסגרות לימוד תורני לתלמידים במוסדות אקדמאיים, (להלן – המוסדות התורניים שבהחלטה) ביישובי חבל תקומה כהגדרתם בחוק שיקום נרחב לחבל התקומה כאזור מיקוד לאומי וסיוע ליישובים הסמוכים אליו, תשפ"ה-2025, ובאזורים שבהם הממשלה קבעה תוכניות פעולה ותוכניות עידוד, כפי שיפורט להלן:

א. ההחלטה מיועדת לחיזוק המוסדות התורניים שבהחלטה, הפועלים ביישובים וברשויות לפי החלטות אלה:

(1) החלטת הממשלה מס' 3374 מיום 21.09.2025 שעניינה "התוכנית הממשלתית הרב שנתית לשיקום וצמיחה של יישובים בטווח המכונה 0-9 ק"מ מגבול הלבנון – פרק חינוך";

(2) החלטת הממשלה מס' 1416 מיום 08.05.2022 שעניינה "תוכנית לעידוד צמיחה דמוגרפית ופיתוח כלכלי בר-קיימא ביישובים באזור הנגב המזרחי", כפי שתוקנה בהחלטת הממשלה מס' 3630 מיום 14.12.2025;

(3) החלטת הממשלה מס' 4057 מיום 16.04.2026 שעניינה תוכנית לעידוד צמיחה דמוגרפית בת קיימא ביישובי המועצה האזורית גולן ובקצרים לשנים 2026 – 2030 ותיקון החלטת ממשלה;

(4) החלטת הממשלה מיום 11.6.2026, שעניינה "תוכנית פיתוח מרחבי למחוז הצפון לשנים 2026-2030".

ב. להקצות למשרד החינוך 16.4 מיליון ש"ח בשנת 2026 עבור הרחבת תמיכה במוסדות התורניים.

זאת בנוסף לסכום שנכלל בנספח להחלטת הממשלה מס' 3791 מיום 10.03.2026, שעניינה "יישום הסכמים קואליציוניים בשנת הכספים 2026", כפי שתוקנה מעת לעת בהחלטת ממשלה מס' 4108 מיום 17.5.2026 שעניינה "שימור, שיקום ופיתוח בריכת ממילא בעיר ירושלים ותיקון החלטת הממשלה", בהחלטת ממשלה מס' 4110 מיום 17.5.2026 שעניינה "הגדלת המסגרת התקציבית של תוכנית החומש לשדרוג תשתיות ולעידוד ביקורים ברחבת הכותל המערבי ותיקון החלטת ממשלה", ובהחלטת הממשלה מס' 4116 מיום 17.5.2026 שעניינה "תכנון והקצאת קרקע למרכז לאוכלוסיות מיוחדות ותיקון החלטות ממשלה", ובהחלטת ממשלה מס' 4178 מיום 31.05.2026 שעניינה "הקמת שכונה זמנית ביישוב שיבולת ותיקון החלטת ממשלה", ובהחלטת ממשלה מס' 4186 מיום 01.06.2026 שעניינה "הסדרה תכנונית של יישובים ותיקון החלטות ממשלה" (להלן – החלטה 3971), עבור ישיבות מעודדות שירות מדרשות עוטף עזה.

ג. להנחות את שר החינוך לתקן את מבחן התמיכה במוסדות תורניים, כך שהסכומים

המפורטים בסעיף קטן ב' לעיל, ישמשו לתוספת תמיכה בשיעור של עד נקודה אחת לכל מוסד מהמוסדות התורניים שבהחלטה, הפועלים ביישובים וברשויות הנ"ל עבור לימודי כל תלמיד ;

2. להקצות למשרד החינוך בשנת 2026 50 מיליון ש"ח לטובת שיפוץ, חידוש והתאמה והצטיידות של מבני ציבור של הרשויות המקומיות המשמשים את המוסדות התורניים שבהחלטה לפי נהלי מינהל הפיתוח במשרד החינוך, ביישובים המוגדרים כבעלי עדיפות לאומית לפי החלטת הממשלה מס' 919 מיום 10.09.2023. הסכום יחולק לפי נהלי מינהל הפיתוח במשרד החינוך באמצעות קול קורא שיפורסם לרשויות הרלוונטיות.

3. עדיפות לאומית

סעיפים אלה מבוססים על השיקולים והנימוקים שביסוד החלטות הממשלה להלן: החלטת הממשלה מס' 3374 מיום 21.09.2025 שעניינה "התוכנית הממשלתית הרב שנתית לשיקום וצמיחה של יישובים בטווח המכונה 9-0 ק"מ מגבול הלבנון - פרק חינוך"; החלטת הממשלה מס' 1416 מיום 08.05.2022 שעניינה "תוכנית לעידוד צמיחה דמוגרפית ופיתוח כלכלי בר-קיימא ביישובים באזור הנגב המזרחי", וכפי שתוקנה בהחלטת הממשלה מס' 3630 מיום 14.12.2025 ; החלטת הממשלה מס' 4057 מיום 16.04.2026 שעניינה "תוכנית לעידוד צמיחה דמוגרפית בת קיימא ביישובי המועצה האזורית גולן ובקצרין לשנים 2026 – 2030 ותיקון החלטת ממשלה" והחלטת הממשלה מס' 919 מיום 10.09.2023 שעניינה הגדרת יישובים ואזורים כבעלי עדיפות לאומית, בהתאם לפרק כ"ו לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התוכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009, שעניינו עדיפות לאומית.

4. לטובת יישום החלטה זו, להקצות למשרד החינוך בשנת 2026 סך של 166 מיליון ש"ח מתוך הסכום האמור בסעיף 9 להחלטה 3971, בהתאם לתנאים האמורים בו, ולתקן את החלטה 3971 באופן הבא :

א. בסעיף 7 להחלטה 3971, במקום "1,949 מיליון ש"ח", יבוא : "2,015 מיליון ש"ח".

ב. בסעיף 9 להחלטה 3971, במקום "513 מיליון ש"ח" יבוא "347 מיליון ש"ח".

ג. בטבלה שבנספח א' להחלטה 3971, במקום השורות :

משרד	תוכנית	שם תוכנית	סכום בשנת 2026 (אלפי ש"ח)	פירוט
חינוך	206701	פעילויות ופרויקטים	4782	כפרי סטודנטים
חינוך	206701	פעילויות ופרויקטים	13681	תנועות נוער
חינוך	206701	פעילויות ופרויקטים	7272	שנת שירות
חינוך	206701	פעילויות ופרויקטים	22109	מכינות אופק
חינוך	206902	מוסדות תורניים	14273	ישיבות – מדרשות עוטף עזה מעודדי שירות

יבוא :

משרד	תוכנית	שם תוכנית	סכום בשנת 2026 (אלפי ש"ח)	פירוט
חינוך	206701	פעילויות ופרויקטים	13782	כפרי סטודנטים
חינוך	206701	פעילויות ופרויקטים	53681	תנועות נוער
חינוך	206701	פעילויות ופרויקטים	32272	שנת שירות
חינוך	206701	פעילויות ופרויקטים	36109	מכינות אופק
חינוך	206701	פעילויות ופרויקטים	12000	הפעלת קבוצת מחנכים
חינוך	206902	מוסדות תורניים	30673	ישיבות תומכות גיוס ומדרשות באזורי עדיפות לאומית
חינוך	206902	מוסדות תורניים	50000	שיפוץ חידוש והתאמה של מבני ציבור

ד. כלל הסכומים האמורים בסעיף זו יופחתו בשיעור של 3% בהתאם לאמור בסעיף 2(ג) להחלטת ממשלה מס' 3970 שעניינה "תיקון חוק הפחתת הגירעון והגבלת ההוצאה התקציבית, התשנ"ב-1992, תיקון חוק התקציב לשנת 2026 ותיקון החלטת ממשלה לצורך התמודדות עם ההשלכות הפיסקליות של מלחמת שאגת הארי" מיום 10 במרץ 2026.

5. תנאי ליישום החלטה זו הוא קבלת חוות דעת מקצועית ומשפטית של המשרדים בהתאם להנחיית היועצת המשפטית לממשלה מס' 1.1801 ביחס לכל רכיבי החלטה זו לרבות בעניין פירוט ההוראות הכלולות בה לצורך הקצאת הסכומים. יובהר כי אין באזכורם של הגופים בהחלטה זו כדי לחייב את ההקצאות אשר כפופות לבדיקות מקצועיות ומשפטיות בהתאם להנחיה כאמור. בהתאם לכך, העברת הסכום המפורט בהחלטה זו תותנה בבדיקה מקצועית של המשרדים ובחוות דעת משפטית של היועצים המשפטיים של המשרדים.

6. יובהר כי תקציבים אלו ייועדו לתקנות המקבילות לתקנות קיימות בחוק התקציב לשנת 2025 בהתאמות הנדרשות הנובעות משינויים במבנה התקציב, וכי ככלל לא ייפתחו תקנות חדשות לשם תקצובם ובכפוף לשני אלה:

- א. הביצוע מהתקציב ייעשה בהתאם לנהלים המקובלים ובכפוף לכל דין.
- ב. תקציב אשר יימצא כי מממן פעילות או סוג פעילות הממומנים כבר על ידי אותו משרד או משרד אחר, יצורף למרכיב תוכנית הפעולה קיימת באותו עניין ויבוצע באותו אופן למניעת כפל מקורות מימון.

7. ככל שיהיה שינוי בסכומים המוקצים לטובת יישום הסכמים קואליציוניים והסכמים פוליטיים בעלי משמעות תקציבית, יופחת הסכום האמור בהחלטה זו בשיעור זהה, כך שסך הסכומים שיוקצו לטובת יישום הסכמים קואליציוניים בשנת 2026 לא יעלה על הסכום האמור בסעיף 1 להחלטת הממשלה מס' 3610 ביחס לשנת 2026, כפי שיתוקן מעת לעת.

דברי הסבר

מטרת ההחלטה לסייע למוסדות תורניים שנמצאים ברשויות ואזורי עדיפות, יישובי חבל תקומה ורשויות ויישובים המפורטים בשלושת החלטות הממשלה המפורטות בגוף ההחלטה, שבהן הממשלה גיבשה תוכניות עידוד ושיקום לנוכח צרכים מיוחדים ברשויות ויישובים אלה, בדגש לחינוך בכלל לחינוך הבלתי פורמלי ולמוסדות תורניים בפרט. ההצעה כוללת הנחיה לשר החינוך לתקן את מבחן התמיכה באופן שתינתן תוספת תמיכה ייעודית בשיעור נקודה אחת לכל המוסדות התורניים באזורים האמורים בעבור לימודי כל תלמיד בהם. תוספת התמיכה בכל אחת מהרשויות תהיה בהתאם לשנת 2026 בלבד. ההצעה מנחה להוסיף תקציב לתמיכה במוסדות תורניים למטרה זו בסכום של 10.7 מלש"ח, בנוסף לכספים שכבר הוקצו לחלק מן האזורים בהחלטות קודמות, באופן שכל תוספות התקציב יביאו לתוספת תמיכה בשיעור של עד נקודה אחת עבור לימודי כל תלמיד, בכל מוסד תורני, בכל האזורים.

כמו כן ההצעה מנחה להקצות למשרד החינוך בשנת 2026 סך של 18 מלש"ח עבור שיפוץ, חידוש והתאמה של מבני ציבור של רשויות מקומיות המשמשים את מוסדות תורניים ביישובים המוגדרים כבעלי עדיפות לאומית בתחום החינוך לפי החלטת הממשלה מס' 919 מיום 10.09.2023. הסכום יחולק לפי נהלי מינהל הפיתוח במשרד החינוך באמצעות קול קורא שיפורסם לרשויות הרלוונטיות. מדובר במבנים בבעלות הרשויות המקומיות או שיש לרשויות המקומיות זכויות בהם, תוך בחינה מקצועית לפי נהלי מינהל הפיתוח במשרד החינוך.

יובהר כי תוספת התמיכה במתכונת זו ניתנה שנים רבות ליישובי עוטף עזה, עוד לפני שנכנס לתוקף חוק שיקום נרחב לחבל התקומה כאזור מיקוד לאומי וסיוע ליישובים הסמוכים אליו, תשפ"ה-2025, והתוספות ניתנו בהתאם להחלטות ממשלה שהסמיכו מתן העדפה ללא קביעת סכום. בשנתיים האחרונות התוספת ניתנה גם ליישובים בצפון. החוק מסמך את השרים לתעדף את אופן התמיכה ביישובי חבל תקומה, והממשלה אף הקצתה כבר בהחלטה 3791 מיום 10.03.2026 שעניינה "יישום הסכמים פוליטיים בשנת 2026" בנספח א', תוספת ייעודית לתוספת בשיעור נקודה אחת, כפי שנעשה בתיקון מבחן תמיכה מדי שנה. לפיכך אין צורך להקצות מקור תקציבי לתיקון מבחן התמיכה להוספת הניקוד לעוטף עזה, וכמו שהובהר, אותו תיקון ואותה תוספת יחולו בשווה על כל המוסדות עבור לימודי כל התלמידים בכל האזורים.

בהחלטת הממשלה מס' 3374 מיום 21.09.2025 שעניינה "התוכנית הממשלתית הרב שנתית לשיקום וצמיחה של יישובים בטווח המכונה 0-9 ק"מ מגבול הלבנון - פרק חינוך"; סעיף 7 להחלטה מקצה סכום של 85 מיליוני ש"ח לתגבור פעילות תמיכה בגופי חברה אזרחית הפעילים בתחום החינוך הבלתי פורמלי, בהתאם לתוכנית עבודה שתגובש על ידי משרד החינוך בשיתוף עם הרשויות שבתחומן יישוב מיישובי ההחלטה. תוכנית עבודה זו תגובש ע"י משרד החינוך, בהסכמת משרד האוצר ומטה היישום "תנופה לצפון".

המוסדות התורניים, אף הם מוסדות חינוך לא פורמלי. בשל ייחודם של המוסדות התורניים שבהחלטה, שבנוסף לתגבור החינוך הלא פורמלי מסייעים גם בגידול דמוגרפי, בהבאת צעירים מרחבי הארץ לאזורי, ובחיזוק התעסוקה של צוותי ההוראה והשירות, תוספת ההטבה הנ"ל נמצאת בהלימה למטרות החלטת הממשלה. עם זאת יובהר, כי ההקצאה לפי הצעה זו היא נוספת ונפרדת, וכי לא יהיה כפל הקצאה למוסדות תורניים בשנת 2026 גם מהצעה זו וגם לפי סעיף 7 להחלטת הממשלה 3374.

בהחלטת הממשלה מס' 1416 מיום 08.05.2022 שעניינה "תוכנית לעידוד צמיחה דמוגרפית ופיתוח כלכלי בר-קיימא ביישובים באזור הנגב המזרחי", כפי שתוקנה בהחלטת הממשלה מס' 3630 מיום 14.12.2025; נוספו סעיפים 6(ד) הקובע תקציב בסך 4 מלש"ח לחלוקה לכלל הפעילות הנתמכת בהתאם למטרות ההחלטה ו-6(ה) המקצה 4 מלש"ח לחידוש והתאמת מבני חינוך בלתי פורמלי ברשויות ההחלטה. גם כאן, ההקצאה למוסדות תורניים, תהיה נפרדת, ולא יהיה כפל בתקצוב משני המקורות. לפיכך, במיוחד לאחר תיקון ההחלטה והדגשת החינוך הבלתי פורמלי, תוספת התמיכה בהחלטה זו עולה בקנה אחד עם החלטות הממשלה בנוגע לנגב המזרחי, כאשר המוסדות התורניים מיישמים מספר מטרות המצוינות בהחלטה.

החלטת הממשלה מס' 4057 מיום 16.04.2026 שעניינה תוכנית לעידוד צמיחה דמוגרפית בת קיימא ביישובי המועצה האזורית גולן ובקצרין לשנים 2026 – 2030 ותיקון החלטת ממשלה; קובעת סעיפי תקצוב מובחנים הן לתוספת תמיכה במוסדות התורניים, והן לשיפוץ וחידוש מבני ציבור ברשויות המשמשים מוסדות תורניים, בהתאם לנהלי מינהל הפיתוח במשרד החינוך. ההצעה הנוכחית אינה מתקנת החלטה זו, אולם יובהר כי הסכומים הנקובים בה מיועדים ליישום התיקון המפורט בהצעה זו, באופן שמבחן התמיכה יתוקן באופן שתינתן תוספת ניקוד של עד נקודה לכל תלמיד בכל מוסד תורני גם באזור זה.

גם החלטת הממשלה שעניינה תוכנית פיתוח מרחבי למחוז הצפון לשנים 2026-2030, שנדונה ביחד עם החלטה זו, כוללת הנחיה לתגבר את התמיכה במוסדות התורניים, והסכום לצורך תגבור זה נכלל בהחלטה זו.

בהחלטות 3374 ו-1416 נכללים סעיפים דומים המתייחסים לכלל מוסדות החברה האזרחית הפעילים בתחום החינוך הבלתי פורמלי; בהחלטה זו מוקצית הטבה ייעודית למוסדות התורניים בלבד. זאת לאחר בחינת המשרד כי תוספת התמיכה באזורים אלה הינה בהלימה למטרות כל אחת מן ההחלטות הנ"ל, לנוכח חיזוק החינוך הבלתי פורמלי, חיזוק דמוגרפי ומוקדי תעסוקה. בהחלטה מס' 4057 קיימים סעיפים המיוחדים לתוספת תמיכה במוסדות התורניים הפועלים באזור, וכן לסיוע לשיפוץ למבני ציבור המשמשים מוסדות תורניים.

כמו כן יצוין, כי חישוב התקציב לצורך תוספת התמיכה שחושבה בסך 10.6 מלש"ח, התבסס על ההנחה שמלוא התקציב שהוקצה בסעיף 1(א) להחלטת הממשלה 3971 הנ"ל, יועבר למשרד החינוך, ולפי ערך הנקודה הצפוי בעקבות העברת מלוא הסכומים שהוקצו, לרבות סכומים שהוקצאו לצורך בחינת מנגנוני הפרדה. עם זאת יובהר כי התמיכה ותוספת התמיכה ישולמו לפי הסכומים שיוקצו בפועל, ולפי ערך הנקודה שיחושב בהתאם למבחני התמיכה, ובהתאם לכל דין.

תוספת התקציב נועדה לסייע לישיבות הסדר (כולל הסדר חרדי), ישיבות גבוהות לפי סעיף 22ב לחוק שירות בטחון [נוסח משולב], ישיבות מעודדות לשירות צבאי, מוסדות תורניים המשלבים

לימודים אקדמאים וכן מדרשות לבנות. חלק ניכר מתלמידי מוסדות אלה מתגייס לשירות משמעותי בצה"ל. תוספת התקציב אינה מיועדת למוסדות תורניים בהם לומדים חייבי גיוס שלא הסדירו את מעמדם בצה"ל.

רוב המוסדות נמצאים באזורי פריפריה ארצית, אזורי ספר או בסמוך לאזורי לחימה, אשר הממשלה קבעה כי יש לעודד ולפתח אותם במגוון תחומים לנוכח הקשיים וההתמודדויות באזורים אלה. למשל, מוסדות תורניים נדרשים להשקיע משאבים רבים במיגון פיזי, התאמה של המבנים ורכישת ציוד לשעת חירום (מכשירי קשר, ציוד עזרה ראשונה, תאורת חירום) אחזקת המוסדות באזורים אלה, כרוכים בעלויות לוגיסטיות גבוהות של אבטחה, אספקת מזון, ציוד ותשלום שכר. כמו כן יצוין, כי קיום מוסדות תורניים באזורים הנ"ל מסייע גם בפיתוח דמוגרפי, בהבאת תלמידים צעירים מרחבי הארץ ללימודים במוסדות שרובם פנימייתיים, וכן מהווים מוקד תעסוקה לתושבי האזור בהוראה, הזנה, תחזוקה ועוד, ועידוד צעירים להשתקע באזורים אלה. כמו כן, מרכיב משמעותי מהכנסות המוסדות מבוסס על תרומות. בעקבות הלחימה, מוסדות רבים איבדו חלק מהתרומות. אירועים לגיוס תרומות בוטלו או צומצמו. מוסדות אף נדרשו לסייע ולתת מענה נפשי מוגבר לתלמידים ואנשי הצוות שמשרתים במילואים או בשירות במסגרת הסדר.

בנוגע לתוספת בסך 18 מלש"ח עבור שיפוץ חידוש והתאמת מבני ציבור, התוספת תחולק במסגרת קול קורא לרשויות המקומיות הרלוונטיות בעבור מבנים בבעלותם המשמשים מוסדות תורניים, ביישובים המוגדרים כבעלי עדיפות לאומית בתחום החינוך לפי החלטת הממשלה מס' 919 מיום 10.09.2023. הסכום יחולק לפי נהלי מינהל הפיתוח במשרד החינוך באמצעות קול קורא שיפורסם לרשויות הרלוונטיות. מאחר וחשוב שההשקעה בשיפוץ תהיה במבנים שלרשויות המקומיות יש זכויות בהם, ויובטח השימוש לטובת הציבור בהם, ומכיוון שמוסדות הפועלים במבנים של רשויות פחות שכיחים ויותר מפוזרים, תוספת זו מתייחסת לכלל היישובים לפי החלטות עדיפות לאומית לפי החלטת הממשלה 919, ואינה ממוקדת באזורים שלגביהם נקבעה תוספת תמיכה לפי סעיף 1 להצעה.

באשר לתוספת עבור החינוך הבלתי פורמלי, יצוין כי היא מיועדת לתקנות תמיכה אשר מהוות את התשתית המרכזית לפעילות החינוכית-חברתית של הגופים הפעילים בתחום זה, פעילות המקדמת ערכי מעורבות, מנהיגות, התנדבות, חוסן קהילתי, עידוד לגיוס לשירות משמעותי לבני נוער ממגוון אוכלוסיות לרבות בני נוער ממסגרות של קידום נוער, עולים ונוער בסיכון וכו' ושוויון הזדמנויות בקרב בני הנוער וצעירים ברחבי הארץ. הפעילות בתחומים עבורם מבוקשת תוספת התקציב מקבלת משנה תוקף בתקופה הנוכחית, שבה נדרשים מענים חינוכיים וקהילתיים רחבים יותר עבור בני הנוער והצעירים בישראל.

התוספת המבוקשת נדרשת גם על רקע פער תקציבי ביחס לשנת 2025, אשר עלול להביא לצמצום היקפי הפעילות, לפגיעה במספר המשתתפים ויכולתן של המסגרות להמשיך לספק מענה איכותי ורציף. לפיכך התגבור התקציבי יאפשר שמירה על רציפות הפעילות, הרחבת המענים החינוכיים והמשך מימוש יעדיו המרכזיים של מנהל חברה ונוער.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי

גורם אחראי למעקב

שר החינוך

תקציב

כמפורט בהצעה

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי

עמדת השרים האחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

לא רלוונטי

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצ"ב

סיווגים*

סיווג ראשי: ביצועי

סיווג משני:

תחום פעולה עיקרי: חברה וכלכלה

מוגש על ידי שר החינוך ושר האוצר

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה: חיזוק החינוך הבלתי פורמלי

תמצית הצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

עניינה של ההצעה בשני ראשים, ראשית, להגדיל את שיעור התמיכה במוסדות תורניים המעודדים גיוס או שלומדים בהם תלמידים ותלמידות שהסדירו את מעמדם מול צה"ל (להלן - **המוסדות שבהחלטה**), הפועלים באזור חבל תקומה שהוגדר בחוק, וכן ברשויות ויישובים שהוגדרו בשלוש החלטות ממשלה שבנוגע אליהן הוחלט על תכניות עידוד ושיקום באזורי עדיפות לאומית. ההצעה מנחה את שר החינוך לתקן את מבחני התמיכה במוסדות התורניים באופן שכלל המוסדות באזורים האמורים, בשנת 2026, יקבלו תוספת תמיכה בשיעור של נקודה אחת עבור לימודי כל תלמיד הלומד במסגרתן. לשם כך תינתן תוספת תקציב, הנוסף על תוספות קודמות שניתנו לחלק מן האזורים בסך 16.4 מלש"ח.

בנוסף ההצעה מורה להקצות למשרד החינוך 50 מיליון ש"ח לטובת שיפוץ, חידוש והתאמה של מבני ציבור ברשויות, המשמשים את המוסדות התורניים שבהחלטה.

הראש השני בהצעה, מגדיל את תקציב התמיכה בארבע תקנות תמיכה מרכזיות במסגרתן נתמכים גופי חברה אזרחית הפעילים בתחום החינוך הבלתי פורמלי: כפרי סטודנטים, תנועות נוער, מתנדבי שנת שירות ומכינות חצי שנתיות, מכינות אופק. התוספת מבקשת לחזק ולהרחיב את פעילות הגופים הנתמכים בתחומים אלה, הן על רקע חשיבות הפעילות לילדים ולבני הנוער, בעיקר בתקופה מורכבת זו ועל רקע אירועי החודשים האחרונים. יובהר כי אישור התוספת התקציבית מותנה

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

בנוגע לתוספת התמיכה במוסדות תורניים, נקבע בפסיקת בית המשפט העליון בבג"צ 5819/24, כי המדינה אינה מוסמכת להעביר כספי תמיכה למוסדות תורניים בעבור לימודי תלמידים שלא הסדירו את מעמדם בצה"ל, וכי על המדינה לנקוט באמצעים כולל במישור החברתי כלכלי ולהימנע ממתן הטבות לחיובי גיוס שלא הסדירו את מעמדם מול צה"ל באופן שלמכלול הצעדים תהיה השפעה אפקטיבית על עידוד לגיוס לצה"ל. לפיכך, הגדלת התקציב בהצעה, שממילא מכוונת לאזורים שבהם קיים קושי להחזיק מוסדות תורניים, כמפורט בדברי ההסבר, תינתן רק למוסדות שלומדים בהם תלמידים שהסדירו את מעמדם מול צה"ל. בצורה מחמירה יותר מבסיס התקציב המיועד לתמיכה בכלל המוסדות התורניים, התקציב הנוסף אינו מיועד למוסדות שלומדים בהם חיובי גיוס שלא הסדירו את מעמדם מול צה"ל כלל, גם לא מוסדות מעורבים, באופן שאין צורך במנגנון בחינה לצורך מניעת תמיכה עקיפה בחיובי גיוס, בהתאם לפסיקת ביתה משפט העליון בעתירה הנ"ל.

עוד יובהר כי מבחן התמיכה יתוקן כך שבכלל המוסדות שביישובי ההחלטה תינתן נקודה נוספת עבור כל תלמיד. אולם ביישובים אשר בנוגע אליהם נקבעה תוספת תמיכה למטרה זו, תינתן תוספת של נקודה אחת בלבד, כך שכלל המוסדות יהיו זכאים לתוספת של נקודה אחת בלבד.

הקצאת הסכום לשיפוץ חידוש והתאמה והצטיידות של מבני ציבור המשמשים מוסדות תורניים, תבוצע במסגרת קול קורא המיועד לרשויות מקומיות ולא למוסדות התורניים עצמם, עבור מבנים לרשויות המקומיות זכויות בהם, לפי נהלי מינהל הפיתוח ובהתאם לבחינתו המקצועית.

בנוגע להצדקה לתמיכה התוספתית למוסדות הפועלים באזורי עדיפות לאומית, תוספת ההקצאה עבור התמיכה במוסדות התורניים הולמת את מטרות כל אחת מהחלטות הממשלה הרלוונטיות. זאת, לפי בדיקת הדרג המקצועי במשרד, בהיבטי חיזוק חינוך לא פורמלי, חיזוק דמוגרפי, ועידוד תעסוקה, בדגשים של כל החלטה.

ככל שהוקצה תקציב למטרת תוספת תמיכה בחינוך הבלתי פורמלי ברשויות החלטות הממשלה, או עבור שיפוץ מבנים, הרי שלא יהיה כפל, והצעה זו תיוחד למוסדות התורניים, שלא יוקצה להם סכום נוסף מכח הסעיפים לכלל המוסדות העוסקים בחינוך לא פורמלי. בהחלטה לגבי מוא"ז גולן וקצרין כבר הוקצו סכומים למטרות האמורות, שאינם נכללים בהקצאת התקציב בהחלטה זו.

בנוגע לשאלת השוויון בחלוקת התמיכה, אף שיש קושי בכך שהתמיכה אינה ניתנת למוסדות שבהם לומדים תלמידים שהסדירו את מעמדם בצה"ל, אולם יתכן כי במוסד לומדים חייבי גיוס אחרים, מאחר שמדובר בתקציב תמיכה תוספתי ייעודי, ניתן לקבל את צמצום התמיכה למוסדות שאין לגביהם כל שאלה והם מעודדי גיוס, ואשר ייתרו את הצורך בבחינת מנגנוני הפרדה בתמיכה במוסד. בנוגע לשוויון בחלוקה בין האזורים השונים, יובהר, למען הסר ספק כי תוספת הניקוד תעשה באופן אחיד ושוויוני לכלל המוסדות התורניים שבהחלטה בכל הרשויות הכלולות בהצעה זו.

יישום ההחלטה, כרוך בתיקון מבחן תמיכה, לאחר היועצות עם היועצת המשפטית לממשלה, וכן בכפוף לחוות דעת בהתאם להנחיית היועצת המשפטית לממשלה מס' 1.1801 ביחס לכל רכיבי החלטה זו. לפיכך איננו רואים קושי משפטי בהצעה בכל הנוגע לתוספת התמיכה במוסדות שבהחלטה ברשויות וביישובים המנויים בה.

בנוגע לתוספת בסך 50 מלש"ח עבור שיפוץ חידוש והתאמת מבני ציבור, התוספת תחולק במסגרת קול קורא לרשויות המקומיות הרלוונטיות בעבור מבנים אשר לרשויות זכויות קנייניות בהם לפי נהלי משרד הפיתוח במשרד החינוך, המשמשים מוסדות תורניים, ביישובים המוגדרים כבעלי עדיפות לאומית בתחום החינוך לפי החלטת הממשלה מס' 919 מיום 10.09.2023. זאת לנוכח העובדה שמוסדות תורניים הפועלים במבנים של רשות מקומית אינם שכיחים ומפוזרים, והחלוקה בהיקף זה מיישמת טוב יותר את ההטבה לעדיפות לאומית. הסכום יחולק לפי נהלי מינהל הפיתוח במשרד החינוך באמצעות קול קורא, שיפורסם לרשויות הרלוונטיות. מדובר במפת העדיפות הלאומית הכללית, ואין קושי משפטי בהיקף היישובים המדובר, אין צורך לתקן החלטות ממשלה נוספות, והחלוקה נעשית מכח החלטת השר בהתאם להחלטה 919.

בנוגע לתוספת לתקנות התמיכה למוסדות התורניים, בתחום החינוך הבלתי פורמלי ותוספת עבור שיפוץ מבני ציבור המשמשים מוסדות תורניים – יישום ההחלטה לאחר אישורה מותנה, כאמור בה, בקבלת חוות דעת מקצועית ומשפטית של המשרדים בהתאם להנחיית היועצת המשפטית לממשלה מס' 1.1801 ביחס לכל רכיבי החלטה זו, לרבות בעניין פירוט ההוראות הכלולות בה לצורך הקצאת הסכומים. עוד הובהר בהצעה כי אין באזכורם של הגופים בהחלטה זו כדי לחייב את ההקצאות אשר כפופות לבדיקות מקצועיות ומשפטיות בהתאם להנחיה כאמור. בהתאם לכך, העברת הסכום המפורט בהחלטה זו תותנה בבדיקה מקצועית של המשרדים ובחוות דעת משפטית של היועצים המשפטיים של המשרדים.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

עמדת היועצת המשפטית למשרד ראש הממשלה:

אין מניעה משפטית לקבל את ההצעה.

חוות הדעת היא על דעת של היועץ המשפטי למשרד האוצר.

עמדת היועצת המשפטית של משרד החינוך המגיש את ההצעה עם משרד האוצר:

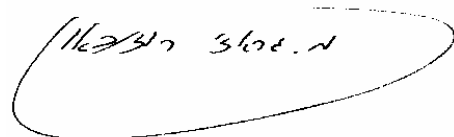
אין מניעה משפטית לקבל את ההצעה.

יועצת משפטית (מוסדות תורניים)

מרים גראזי רוזנבאום

תפקיד

שם

חתימה